

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

13 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Timofti Vladimir

Judecători - Cobzac Elena și Țurcan Anatolie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de către avocatul Moruz Valentina în comun cu inculpatul Chirilov Vasile, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 martie 2019, în cauza penală privindu-l pe

Chirilov Vasile xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în satul xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 29.06.2017-29.06.2018;

2. Instanța de apel: 26.07.2018-20.03.2019;

3. Instanța de recurs: 24.07.2019 - 13.11.2019.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți sediul Central din 29 iunie 2018, Chirilov Vasile a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(4) Cod penal și în baza acestei legi i s-a aplicat pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 1100 u.c. (55000 lei).

Cererea procurorului privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare în legătură cu efectuarea expertizelor a fost respinsă.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Chirilov Vasile prin decizia Curții de Apel Bălți din 11 martie 2015 fiind privat de dreptul de a conduce mijloacele de transport pe un termen de 3 ani, la 04.05.2017 ora 16:30 a condus automobilul de model „Mercedes E” n/î xxxxx în mun. Bălți str. xxxxx, în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, cu concentrația de alcool în aerul expirat de 1,17 mg/l, și în sânge alcool etilic în cantonate de 3,32 % echivalent 3,32 g/l, conform raportului de expertiză medico-legală toxicologică, ce se atribuie la starea de ebrietate de grad avansat, conform art.134¹² Cod penal.

3. Sentința menționată a fost atacată cu *apel* de către avocatul Moruz Valentina în comun cu inculpatul Chirilov Vasile, care au solicitat admiterea apelului, casarea sentinței judecătoreiei Bălți sediul Central din 29 iunie 2018, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Chirilov Vasile să fie achitat din lipsa infracțiunii.

3.1 În motivarea apelului, avocatul și inculpatul au indicat că, la judecarea cauzei, instanța de fond a stabilit că, vinovăția lui Chirilov Vasile se confirmă prin declarațiile martorilor Secrieru Vitalie, Danileico Vasile, a inculpatului Chirilov Vasile și actul de expertiză medico-legală nr. 311 din 16.05.2017.

Apărarea a considerat, că instanța de fond a apreciat eronat probele apărării și neîntemeiat le-a apreciat critic, precum că cele date la urmărirea penală sânt veridice.

A indicat apelantul că, din declarațiile martorului Danileico Vasile se atestă faptul, că automobil este cu drept de proprietate a lui, și anume că dânsul s-a aflat la volan la momentul stopării, care a dus convorbiri cu polițiștii. Aceste declarații sunt juste și adevărate, care se mai confirmă prin ordonanța din 24.05.2017. Prin această ordonanță se apreciază critic probele administrate de colaboratorii de poliție, inclusiv martorul Secrieru Vitalie, deoarece au fost dobândite prin provocări și lovite de nulitate conform art.251 Cod de procedură penală.

Acuzarea n-a prezentat probe, care ar indica că Chirilov Vasile a fost la volan.

În privința lui Chirilov Vasile a fost pornit proces contravențional, care a fost încetat la 10.05.2017, iar urmărirea penală a fost pornită pînă la încetare, astfel, se pretinde încălcarea principiului dublei încriminări stabilit la art.22, 287 Cod de procedură penală și art.4 Protocolul nr.7 CEDO.

Se pretinde, că la 10.05.2017 a fost încetat procesul contravențional, dar n-a fost anulată ordonanța de pornire a procesului contravențional.

Relatează avocatul că, instanța de fond face trimitere la f.d.19 din dosarul contravențional, dar fără a specifica în ce măsură dovedește vinovăția inculpatului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 martie 2019 a fost respins, ca nefundat, apelul avocatului Moruz Valentina în comun cu inculpatul Chirilov Vasile cu menținerea sentinței instanței de fond fără modificări.

4.1 În motivarea soluției adoptate instanța de apel, judecînd cauza penală, a constatat că, instanța de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect stabilind fapta infracțională și făcînd o încadrare juridică justă a acțiunilor lui Chirilov Vasile în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal cu semnele

calificative: conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se afla în stare de ebrietate.

Aceste circumstanțe au fost corect constatate din totalitatea de probe și anume prin: - declarațiile martorului Secrieru Vitalie (f.d.102-104); - declarațiile martorului Danileico Vasile (f.d.120-124); - ordonanța de constatare a faptei contravenționale și pornire a procesului contravențional din 04.05.2017 prin care se confirmă faptul, că la 04.05.2017 ora 15:30 Chirilov Vasile se deplasa în or. Bălți str. Independenței 61 în stare de ebrietate la volanul automobilului Mercedes E 280 xxxxx (f.d.7); - procesul-verbal de testare alcoolscoptică din 04.05.2017 potrivit căruia se atestă că la testarea alcoolscoptică a lui Chirilov Vasile a fost depistat alcool 1,17 mg/l în aerul expirat (f.d.9-10); - procesul-verbal de ridicare a mostrelor pentru stabilirea stării de ebrietate din 04.05.2017 care stabilește, că la data respectivă de la Chirilov Vasile au fost ridicate mostre de sânge (f.d.12); - procesul-verbal de ridicare a obiectelor și documentelor din 04.05.2017 potrivit căruia se confirmă ridicarea automobilului Mercedes E 280 xxxxx (f.d.15); - procesul-verbal de reținere a automobilului la parcare specială din 04.05.2017 (f.d.16); - ordonanța privind încetarea procesului contravențional din 10.05.2017 prin care se confirmă încetarea procesului contravențional pornit în cadrul materialului de control înregistrat la RP Nord a INP al IGP sub nr.20171072075 din 04.05.2017 din motivul că pentru faptul dat este pornită urmărirea penală nr.2017040713 (f.d.17); - procesul-verbal nr.2152 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei din 04.05.2017, prin care la examinarea medicală a lui Chirilov Vasile s-a stabilit starea de ebrietate cu grad avasat (f.d.47-49); - raportul de expertiză judiciară nr. 311 din 16.05.2017 care cuprinde concluzia, că în proba de sânge ridicată de la Chirilov Vasile s-a depistat alcool etilic în cantitate de 3.35 g/l (f.d.23-24); - decizia Curții de Apel Bălți din 11.03.2015 în care se indică la privirea de dreptul de a conduce mijloacele de transport a lui Chirilov Vasile (f.d.58).

La stabilirea pedepsei instanța de apel a constatat că, instanța de fond a luat în considerație prevederile art.2, 7, 61, 75-78, 264¹ alin.(4) Cod penal, ținând astfel cont de gravitatea infracțiunilor comise (ușoară), motivul acestora, de personalitatea celui vinovat care anterior a fost tras la răspunderea penală de mai multe ori, de lipsa circumstanțelor atenuante, de prezența circumstanțelor agravante - săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară sau pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză și celelalte împrejurări individuale ale cazului.

În motivarea soluției Colegiul penal a reiterat, că la stabilirea pedepsei instanța de fond a luat în considerație toate împrejurările cazului penal legate de fapta infracțională, prevederile legale și personalitatea inculpatului.

Reieșind din aceste circumstanțe, Colegiul penal a ajuns la concluzia că instanța de fond a aplicat o pedeapsă sub formă de amendă, care v-a fi una echitabilă și pe măsura materialului probant administrat, v-a atinge scopul și v-a corecta, reeduca inculpatul, precum și v-a restabili echitatea socială și v-a preveni săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea acesteia, cât și de alte persoane.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu *recurs ordinar* de către avocatul Moruz Valentina în comun cu inculpatul Chirilov Vasile în care a invocat prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, și a solicitat admiterea recursului, casarea decizia Curții de Apel Bălți din 20 martie 2019, cu restituirea cauzei penale la rejudecare în Curtea de Apel Bălți în alt complet de judecători fiind invocate aceleași argumente din cererea de apel.

5.1. În motivarea cererii de recurs avocatul a indicat ca, în privința lui Chirilov Vasile s-a pornit proces contravențional care a fost încetat la 10.05.2017, iar urmărirea penală a fost pornită până la încetarea procesului penal. Astfel, se pretinde la încălcarea principiului dubei urmăririi, stabilit de art.22, 287 CPP și art.4 Protocolul nr.7 adițional CEDO.

Indică recurentul că, în privința lui Danileico Vasile a fost întocmit un proces verbal cu privire la contravenție pe faptul transmiterii volanului către o alta persoana Chirilov Vasile, în baza art.233 Cod Contravențional, care prin hotărârea judecătorei Bălți sediul Central din 29 martie 2019 procesul verbal cu privire la contravenție a fost declarat nul, și a fost încetat procesul contravențional în privința lui Danileico Vasile.

Deci, printr-o hotărârea de judecată s-a constatat un fapt dovedit că volanul nu a fost transmis lui Chirilov Vasile, iar de aici ultimul nu a putut a se afla la volan în momentul stopării mașinii, cât și alibiul inculpatului că a condus automobilul altui proprietar Danileico Vasile în stare de ebrietate, deci, lipsa faptului penal prevăzut de art. 264¹ al. 4 Cod penal.

Apărarea a anunțat acest fapt în instanța de fond și instanța de apel, solicitând termen pentru a prezenta probe suplimentare, însă, instanțele de judecată au respins demersul prin ce au încălcat dreptul la un proces echitabil și contradictorial, stabilit de art.6 CEDO, fapt ce constituie temei de rejudecare a cauzei în instanța de apel.

Cu referire la practica judecătorească pe cauze când fără a anula ordonanța de pornire a procesului contravențional și pornirea unui proces penal pe același fapt, apărarea a invocat cauza lui Popic Victor art.166 Cod penal dosarul nr.1ra-937/2013, în care Curtea Supremă de Justiție prin decizia sa din 19 noiembrie 2013

constata încălcarea principiului dublei urmăriri prevăzut de art.7 Protocolul nr.4 CEDO, atunci când pornirea procesului contravențional în privința uneia și aceleași persoane pe același fapt exclude pornirea urmăririi penale pe aceasta persoana pe același fapt.

Indică recurentul că, în cauza Chirilov Vasile urmează a fi emisă aceeași soluție pentru a fi aplicată uniform de rând cu cauzele menționate mai sus, în caz contrar se va pretinde la încălcarea cerințelor principiului dreptului la un proces echitabil și contradictorial, ori, în cazul dat, urmează a fi respectat principiul securității raporturilor juridice, în caz contrar, consideră Curtea Europeană că este încălcat dreptul la un proces echitabil stabilit de art.6 CEDO, deoarece acest principiu impune că o soluție data definitivă de către judecată a unui litigiu, plasează litigiile de aceeași categorie de a fi soluționate prin aceleași argumente în viitor.

6. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹ Cod procedură penală, procurorul a depus referință, prin care a pledat pentru inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat, invocând că, la judecarea apelului instanța a examinat prezenta cauză penală sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă de menținere a sentinței prin care Chirilov Vasile, a fost recunoscut culpabil și condamnat în baza art.264¹ alin. (4) Cod penal.

7. *Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.*

Potrivit dispoziției art.434 Cod de procedură penală judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei ținând seama, după caz, de opinia părților expusă în referință ori în ședință, dacă au participat la ea, și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

În conformitate cu art.422 Cod de procedură penală, recursul împotriva deciziilor pronunțate de instanțele de apel se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Conform art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Potrivit textului recursului, Colegiul penal lărgit atestă, că deși recurentul nu a indicat concret un temei de drept din cele 16 conținute în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, pentru declararea recursului, din conținutul argumentelor formulate se atestă că criticile aduse se subscriu temeiurilor de casare prevăzute la pct. 6), 8) alin. (1) al normei precitate, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazurile când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția sau când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

7.1. Referitor la temeiul de recurs invocat de recurent, prin prisma pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care stabilește, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, *Colegiul penal* constată că, temeiul menționat nu și-a găsit confirmare, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art.414, 417 alin.8) Cod de procedură penală, hotărârea cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Referitor la motivele invocate în cererea de recurs precum că, „(...) *hotărârea instanței nu cuprinde motivele pe care-și întemeiază soluția, interpretare eronată a probelor*”, Colegiul penal menționează că, o astfel de eroare în cauza dată nu se constată, deoarece:

- decizia instanței de apel este una argumentată inclusiv în raport cu cererea de apel declarată de către același autor (f.d.146-147), care conține aceleași argumente ca și în recursul ordinar, totodată instanța de recurs consideră că, repronunțarea asupra argumentelor recursului nu poate duce la casarea deciziei contestate, or potrivit practicii CtEDO (Coroi vs R. Moldova, 15.03.2011), Curtea a specificat că, „ (...) *este adevărat că decizia Curții de Apel a fost foarte succintă și doar a menținut hotărârea primei instanțe. Totuși, având în vedere faptul că fondul cauzei a fost examinat în mod corespunzător de către prima instanță și că hotărârea acesteia este motivată suficient, precum și având în vedere natura motivelor invocate de reclamant în cererea sa de recurs, Curtea nu consideră că*

respingerea recursului fără o motivare detaliată constituie o violare a cerințelor articolului 6 § 1 al CoEDO”.

Lecturând textul deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit constată, că decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, fiind legală și întemeiată, instanța de apel și-a argumentat soluția de condamnare a inculpatului, în comiterea infracțiunii încriminate.

Instanța de recurs relevă, că argumentele recurentului invocate în recursul declarat, au fost obiect de dispută în cadrul instanței de apel, asupra cărora s-a formulat și s-a punctat minuțios și veridic răspunsurile asupra tuturor alegațiilor recurentului (f.d.179-180), pe care Colegiul penal le însușește, ce este conform practicii CEDO, hotărârea Albert vs România din 16.02.2010, și statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct.61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Nu poate fi reținută decizia judecătorei Bălți sediul Central din 29 martie 2019 în cauza contravențională în privința lui Danileico Vasile prin care procesul verbal cu privire la contravenție a fost declarat nul, și a fost încetat procesul contravențional ca temei pentru achitarea inculpatului sau încetarea procesului penal. Or, fiind audiat Danileico Vasile în cadrul urmăririi penale a confirmat că la volan se afla Chirilov Vasile, care după cea văzut polițiștii a oprit automobilul și a trecut pe bancheta din față a pasagerului.

În ce privește decizia Colegiului penal al CSJ nr.1ra-937/2013, la care face trimitere apărarea în motivarea recursului său, Colegiul relatează că cauza invocată nu este similară cu circumstanțele prezente în cauza deferită judecătii, nefiind relevante pentru prezenta speță, or instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor relevante invocate în apelul declarat, motivarea soluției corespunde dispozitivului hotărârii atacate, dispozitivul fiind expus clar și instanța de apel nu a admis nici o eroare gravă de drept.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit atestă că erorile de drept invocate de recurenți prin prisma prevederilor art.427 alin.1) pct.6) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare în cadrul examinării cauzei în ordine de recurs.

7.2. Cu referire la temeiul de casare a deciziei instanței de apel prevăzut art.427 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârea instanței de apel conține o eroare de drept atunci când nu au fost întrunite elementele infracțiunii Colegiul penal conchide că, raportând respectiva normă la situația în cauză, acest temei nu și-au găsit confirmare, nefiind stabilită presupusa

eroare de drept invocată de recurent. Or, prezența în acțiunile inculpatului atât a elementelor care caracterizează latura obiectivă a infracțiunii imputate, cât și a celor care caracterizează latura subiectivă a acestei infracțiuni, a fost dovedită prin materialele cauzei acumulate în cadrul urmăririi penale și examinate în cadrul ședințelor judecătorești. Astfel, se constată că în cauză s-au stabilit toate elementele componente ale infracțiunii imputate lui Chirilov Vasile, inclusiv vinovăția acestuia, după cum rezultă din decizia instanței de apel, care s-a pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și și-a motivat concluziile prin cumulul de probe pertinente și concludente, administrate pe parcursul judecării cauzei și ulterior apreciate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, în mod obiectiv.

La fel nefonate, sunt și argumentele apărării precum că *”la caz este încălcat principiul ”non bis idem”, deoarece procesul contravențional pornit în baza art.233 al.1 Cod contravențional, pe acelaș fapt a fost încetat la 10.05.2017”*, argument care a fost combătut de către instanța de apel în decizia sa (f.d.179). Or, după cum rezultă din ordonanța OP al CP nr.1 Bălți din 10 mai 2017, procesul contravențional pornit pe faptul conducerii mijlocului de transport în stare de ebrietate de către inculpatul Chirilov Vasile la data de 04.05.2017, a fost încetat anume pe motivul că pe faptul dat este pornită urmărire penală, ce nu poate fi considerat ca o hotărîre luată pe fond, nefiind stabilite careva motive de reabilitare, sau sancționare pentru a fi aplicat principiul prevăzut la art.22 Cod procedură penală, după cum indică apărarea.

Instanța de recurs relevă, că argumentele recurentului invocate în recurs, referitor la nevinovăția acestuia, au fost obiect de dispută în cadrul instanței de apel, asupra cărora s-a formulat și s-a punctat minuțios și veridic răspunsurile asupra tuturor alegațiilor recurentului, pe care Colegiul penal le însușește, ce este conform practicii CEDO, hotărârea Albert vs România din 16.02.2010.

Colegiul penal constată, că instanța de apel, respectând prevederile legislației în vigoare, a supus unei verificări minuțioase, sub toate aspectele, probele prezentate de părți și anume declarațiile martorilor precum și actele cauzei, pe care le-a apreciat în mod obiectiv, din punct de vedere al pertinentei și concludenței, ce nu trezesc careva dubii și care au format convingerea instanței că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii în baza art. 264¹ al. 4 Cod penal a fost dovedită integral.

Față de cele ce preced, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis erori de drept, care ar impune casarea deciziei adoptate, fapt ce impune declararea, ca inadmisibil, a recursului ordinar declarat de avocatul Moruz Valentina în comun cu inculpatul Chirilov Vasile.

8. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Moruz Valentina în comun cu inculpatul Chirilov Vasile, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 martie 2019, în cauza penală privindu-l pe *Chirilov Vasile xxxxx* ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la **12 decembrie 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie